

ข้อแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ.2547

การอธิบายคำจำกัดความ

1. ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย หมายถึง ผู้มีไว้ครอบครองของเสียอันตรายตั้งแต่ 100 กิโลกรัมต่อเดือนขึ้นไป ประกอบด้วย
  - ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ตามบัญชีสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ทำัยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2541) เฉพาะที่ระบุในภาคผนวกที่ 1 หมวด 2 ข้อ 3 และตามบัญชีลักษณะและคุณสมบัติของสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ทำัยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535
  - ผู้ครอบครองวัตถุอันตรายที่เป็นของเสียอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 กรณีเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตครอบครองวัตถุอันตรายตามแบบ วอ.8

ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายต้องดำเนินการตามข้อ 2,4,5,6,8(1) 13 และ 14 ตามประกาศ ฯ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ต้องแจ้งขอมีเลขประจำตัวตามแบบกำกับการขนส่ง 01
- ต้องออกใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย (Manifest) ตามแบบกำกับการขนส่ง 02
- เก็บครอบครองของเสียอันตรายได้ไม่เกิน 90 วัน (ขนาดใหญ่) และไม่เกิน 180 วัน (ขนาดกลาง) หากเกินกำหนดต้องแจ้งกรมโรงงาน ฯ
- จัดทำบัญชีของเสียอันตรายให้เป็นปัจจุบันทุก 30 วัน
- ภาชนะบรรจุของเสียอันตรายต้องมีความเหมาะสมปลอดภัยและต้องเป็นไปตามมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ.2545
- จัดให้มีอาคารหรือสถานที่โดยเฉพาะสำหรับเก็บของเสียอันตรายและต้องตรวจสอบความเรียบร้อยทุกสัปดาห์

/- จัดทำแผน...

- จัดทำแผนมาตรการป้องกันอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินให้กรมโรงงาน ฯ ภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายเลขประจำตัว
- จัดให้มีอุปกรณ์สำหรับป้องกันการรั่วไหล ลูกใหม่และการเกิดระเบิดของของเสียอันตรายให้เพียงพอ
- ต้องจัดทำรายงานประจำปีตามแบบก้ำกักับการขนส่ง 06 และส่งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายในวันที่ 1 มีนาคม ของปีถัดไป ยกเว้นหากส่งรายงานตามแบบ ร.ง.6 แล้ว ไม่ต้องดำเนินการจัดทำรายงานดังกล่าว
- กรณีผู้ขนส่ง ฯ ไม่ส่งของเสียอันตรายให้ผู้รับกำจัด ฯ ภายในกำหนดเวลาต้องแจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ

2. ผู้ขนส่งของเสียอันตราย หมายถึง ผู้ขนส่งตามประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ.2545

ผู้ขนส่งของเสียอันตรายต้องดำเนินการตามข้อ 2,7,8 และ 9 ตามประกาศ ฯ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ต้องแจ้งขอมิเลขประจำตัวตามแบบก้ำกักับการขนส่ง 01
- กรณีขนส่งของเสียอันตรายที่เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ต้องได้รับใบอนุญาตครอบครองวัตถุอันตราย (วอ.8)
- ต้องขนส่งของเสียอันตรายตามที่ระบุไว้ในใบก้ำกักับการขนส่งให้ผู้รับกำจัด ฯ ภายในกำหนดเวลาให้เร็วที่สุด เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยสามารถเก็บไว้กับผู้ขนส่งได้ไม่เกิน 10 วัน
- ต้องนำใบก้ำกักับการขนส่งฉบับที่รับผิดชอบไปด้วยในขณะที่ทำการขนส่ง
- กรณีเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการขนส่งของเสียอันตรายและผู้ขนส่งไม่สามารถระงับเหตุได้ ให้จัดทำรายงานตามแบบก้ำกักับการขนส่ง 03 ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ ภายใน 7 วัน นับแต่วันเกิดเหตุและเก็บสำเนารายงานไว้ 3 ปี

- พาหนะที่ใช้ในการขนส่งและบรรจุภัณฑ์ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของประกาศ มติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ.2545 กรณีขนส่งทางน้ำหรืออากาศให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย หมายถึง ผู้มีไว้ครอบครองของเสียอันตรายประกอบด้วย

- ประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 101,105 (เฉพาะการคัดแยกและ/หรือฝังกลบของเสียอันตราย) และ 106 ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ.2535
- โรงงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
- โรงงานเก็บรวบรวมและกำจัดกากกัมมันตรังสี
- สถานีขนถ่ายของเสียอันตราย
- สถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตราย

ผู้เก็บรวบรวมบำบัด ฯ ต้องดำเนินการตามข้อ 2,10 และ 13 ตามประกาศ ฯ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ต้องแจ้งขอมูลเลขประจำตัวตามแบบกำกับกรขนส่ง 01
- กรณีผู้เก็บรวบรวมบำบัด ฯ รับทำการขนส่งของเสียอันตรายจากผู้ก่อกำเนิด ฯ ต้องปฏิบัติตามประกาศ ฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ขนส่ง ฯ ด้วย
- ต้องจัดทำรายงานประจำปีตามแบบกำกับกรขนส่ง 07 และส่งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายในวันที่ 1 มีนาคม ของปีถัดไป ยกเว้นหากส่งรายงานตามแบบ รง.6 แล้ว ไม่ต้องจัดทำรายงานดังกล่าว
- กรณีผู้เก็บรวบรวมบำบัด ฯ ส่งกากของเสียอันตรายขั้นสุดท้ายที่เกิดจากการบำบัดหรือกำจัดส่งต่อให้ผู้อื่นกำจัดต้องดำเนินการเสมือนเป็นผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย โดยต้องปฏิบัติตามประกาศ ฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายด้วย

การขอเลขประจำตัวผู้ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตราย

ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย ผู้ขนส่ง และผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย ต้องดำเนินการแจ้งขอมิเลขประจำตัวตามแบบกำกับการขนส่ง 01 พร้อมเอกสารประกอบคำขอ ดังต่อไปนี้

- สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (รง.4) ลำดับที่ 1,3,7 (กรณีเป็นโรงงานตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ.2535) หรือสำเนาใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินและประกอบกิจการ (กรณีตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม) หรือสำเนาใบรับรองการแจ้งประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 (กรณีตั้งอยู่ในเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามมาตรา 30)
- สำเนาใบอนุญาตครอบครองวัตถุอันตราย (วอ.8) จำนวน 1 แผ่น (กรณีเป็นผู้ครอบครองวัตถุอันตราย ตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ.2535)
- สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล (อายุไม่เกิน 6 เดือน) จำนวน 1 แผ่น (กรณีเป็นนิติบุคคล)
- สำเนาบัตรเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ขอ ฯ (กรณีเป็นนิติบุคคล)
- สำเนาบัตรประชาชนของผู้ขอ ฯ (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา)
- หนังสือมอบอำนาจกรณีให้บุคคลอื่นทำการแทน (พร้อมทั้งติดอากรแสตมป์ตามที่กฎหมายกำหนด)
- กรณีที่มีอีเมลให้ใส่ E-mail-address ด้วย

หมายเหตุ หากเอกสารคำขอ ฯ ครบถ้วนถูกต้องทางราชการจะออกเลขประจำตัวให้ภายใน 7 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ไ้ยื่นขอ ฯ

วิธีการลงข้อมูลคำขอเลขประจำตัว (แบบกำกับการขนส่ง 01)

● วิธีการลงข้อมูลคำขอ ฯ ให้ดำเนินการตามคำชี้แจงที่แสดงในแผ่นที่ 2 ของแบบกำกับการขนส่ง 01 การลงข้อมูลส่วนที่ 2 ในช่องรายละเอียดของเสียอันตราย หากไม่สามารถลงข้อมูลตาม

/ ● คำชี้แจง....

- คำชี้แจงได้ อนุโลมให้ระบุเฉพาะชื่อของเสียอันตราย (สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ที่เป็นของเสียอันตรายตาม พ.ร.บ.โรงงาน ฯ) โดยต้องระบุปริมาณที่เกิดขึ้นด้วย

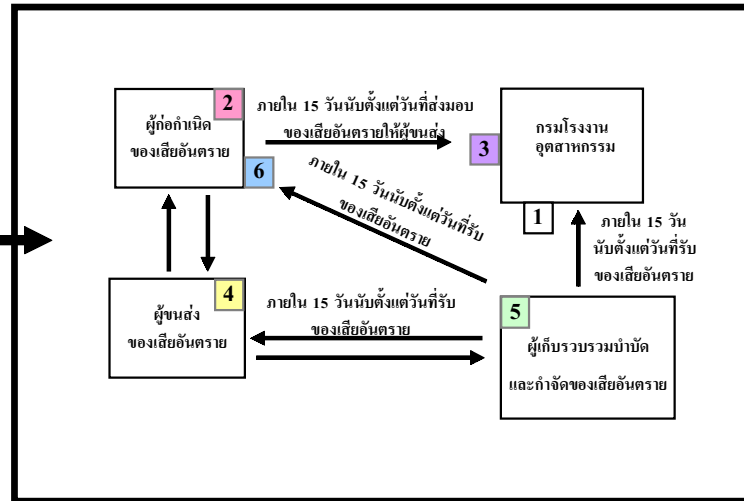
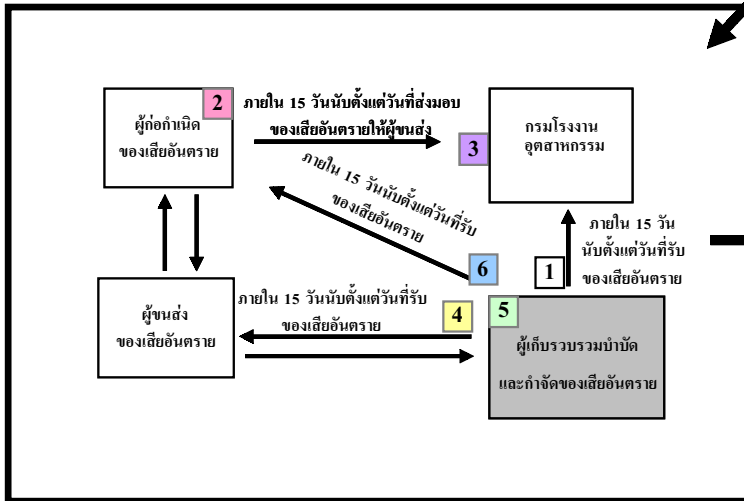
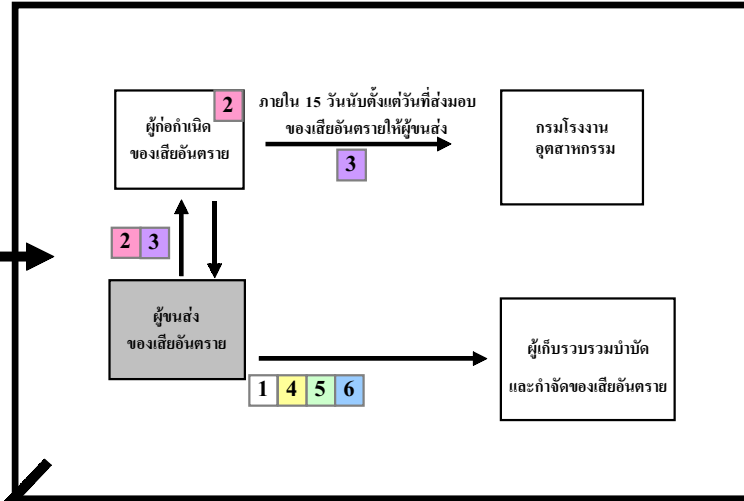
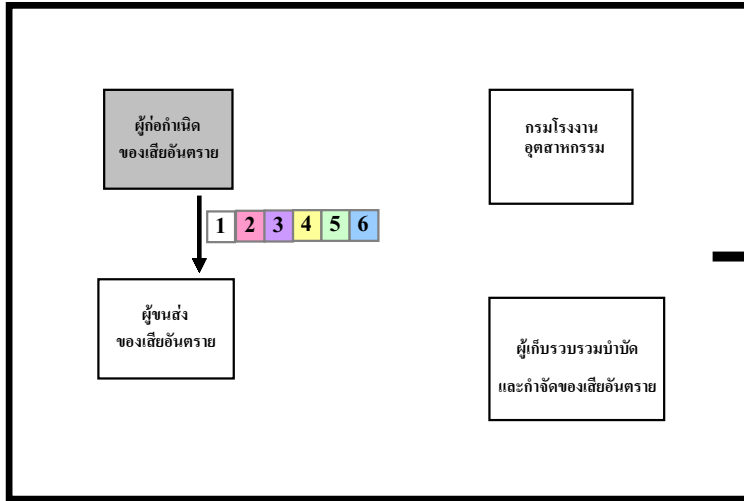
วิธีการจัดทำใบกำกับการขนส่ง

- ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายต้องเป็นผู้จัดทำใบกำกับการขนส่งตามแบบกำกับการขนส่ง 02 จำนวน 6 ฉบับ โดยลงข้อมูลในส่วนของผู้ก่อกำเนิดของเสียให้ครบถ้วนแล้วลงลายมือชื่อก่อนส่งมอบให้ผู้ขนส่งของเสียอันตรายตรวจสอบความถูกต้อง
- ผู้ขนส่ง ฯ ตรวจสอบใบกำกับการขนส่งว่าถูกต้องหรือไม่และต้องตรวจสอบความแข็งแรงปลอดภัยของภาชนะบรรจุ โดยภาชนะบรรจุของเสียอันตรายต้องติดฉลากข้อมูลของเสียอันตราย (Marking) หากเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้วให้ผู้ขนส่ง ฯ ลงข้อมูลในส่วนของผู้ขนส่ง ฯ ให้ครบถ้วนแล้วลงลายมือชื่อรับรองก่อนคืนใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 2 และ 3 ให้ผู้ก่อกำเนิดของเสีย ในส่วนของผู้ขนส่ง ฯ ให้นำใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 1,4,5 และ 6 ติดไปกับพาหนะที่ทำการขนส่งด้วย
- ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย รับผิดชอบของเสียอันตรายจากผู้ขนส่ง ฯ พร้อมตรวจสอบใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ 1,4,5 และ 6 ว่าถูกต้องตรงกับของเสียอันตรายที่รับมอบหรือไม่ หากถูกต้องให้ลงลายมือชื่อในใบกำกับการขนส่งทั้ง 4 ฉบับ แล้วส่งคืนใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 4 ให้ผู้ขนส่ง ฯ หากไม่ถูกต้องให้ติดต่อผู้ก่อกำเนิดของเสียทันทีที่รับมอบ ฯ หากไม่สามารถหาข้อมูลในการจัดการของเสีย ฯ ได้ภายใน 15 วัน ให้ผู้เก็บรวบรวม ฯ แจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมตามแบบกำกับการขนส่ง 04

วิธีการเก็บและส่งใบกำกับการขนส่ง

- ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายต้องเก็บใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 2 ไว้อย่างน้อย 3 ปี และส่งใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 3 ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันส่งมอบของเสียอันตรายให้ผู้ขนส่ง ฯ

/ ● ผู้ขนส่ง...

- ผู้ขนส่งของเสียอันตรายต้องเก็บใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 4 ที่ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายได้ตรวจสอบความถูกต้องและลงลายมือชื่อแล้ว โดยเก็บไว้เพื่อตรวจสอบอย่างน้อย 3 ปี นับตั้งแต่วันส่งมอบของเสียอันตรายให้ผู้เก็บรวบรวมบำบัด ฯ
- ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย ตรวจสอบความถูกต้องของใบกำกับการขนส่งแล้วให้คืนใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 4 ให้ผู้ขนส่ง ฯ และเก็บใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 5 ไว้อย่างน้อย 3 ปี ส่งใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 6 คืนผู้ก่อกำเนิดของเสียและส่งใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 1 ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่รับมอบของเสียอันตรายไว้กำจัดหรือบำบัด

การบังคับตามกฎหมาย (พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ.2535)

- ความรับผิดชอบทางอาญา
  - มาตรา 70
  - มาตรา 71
  - มาตรา 72
  - มาตรา 73
  - มาตรา 82
  - มาตรา 85
  - มาตรา 86
- ความรับผิดชอบทางแพ่ง
  - มาตรา 61
  - มาตรา 62
  - มาตรา 63
  - มาตรา 64
  - มาตรา 67
  - มาตรา 68
  - มาตรา 69

- ทางราชการหวังในความร่วมมือของท่านในฐานะที่จะต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับนี้ เพื่อให้การเก็บรักษา ขนส่งและการบำบัดกำจัดของเสียอันตรายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความปลอดภัยต่อประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง และเพื่อรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป หากท่านมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักบริหารและจัดการวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว กรมโรงงานอุตสาหกรรม โทรศัพท์ 02-2024127, 02-2024165, 02-2024167-8 ทั้งนี้แบบฟอร์มในการดำเนินการตามประกาศฉบับดังกล่าวสามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักบริหารและจัดการวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว (<http://www.diw.go.th/iwmb>)

ส่วนกำกับการณ์ขนส่ง
สำนักบริหารและจัดการวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
ผู้จัดทำ

รายละเอียดแผนมาตรการป้องกันกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน

ข้อ 1 ผู้ประกอบการต้องเตรียมแผนป้องกันอุบัติเหตุและแผนฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นสำหรับสถานประกอบการ เพื่อลดภัยต่อสุขภาพบุคคลและสิ่งแวดล้อมจากการเกิดอัคคีภัย การระเบิด หรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด รวมถึงการรั่วไหลของของเสียอันตรายหรือส่วนประกอบของเสียอันตรายสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ 2 แผนป้องกันอุบัติเหตุและแผนฉุกเฉิน อย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

2.1 ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ในการตอบสนองต่ออัคคีภัย การระเบิด หรือการรั่วไหลของของเสียอันตรายหรือส่วนประกอบของเสียอันตราย

2.2 การเตรียมการกับหน่วยงานท้องถิ่นท้องถิ่น สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง โรงพยาบาล และหน่วยกู้ภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือและประสานงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

2.3 ต้องมีรายชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ (ที่บ้านและที่ทำงาน) ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ประสานงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และรายชื่อนี้ต้องมีการปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอหากมีมากกว่าหนึ่งบุคคลที่ทำหน้าที่ ให้เรียงรายชื่อตามลำดับความรับผิดชอบ โดยให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงอยู่อันดับต้นและให้ผู้มีอำนาจรับผิดชอบแทนอยู่ในลำดับถัดมา

2.4 ต้องมีรายการแสดงอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ฉุกเฉินที่อยู่ภายในสถานประกอบการ (เช่นระบบดับเพลิง อุปกรณ์ควบคุมการหกหล่น ระบบสื่อสารและแจ้งเตือนภัย (ทั้งภายนอก และภายใน) และอุปกรณ์ทำความสะอาดสารปนเปื้อน หากจำเป็นต้องมีในสถานประกอบการ และแผนนี้ต้องระบุถึงสถานที่ที่เก็บอุปกรณ์เหล่านี้ และคำบรรยายการใช้งานและลักษณะการใช้งานของอุปกรณ์นั้นด้วย

2.5 ต้องมีแผนการหนีภัยสำหรับบุคลากรของสถานประกอบการ หากในพื้นที่นั้นอาจมีความจำเป็นจะต้องหนีภัย แผนหนีภัยนี้ต้องบอกถึงสัญญาณที่จะใช้เพื่อให้เริ่มทำการหนีภัย เส้นทางหนีภัย เส้นทางเลือกเพื่อใช้หนีภัย (ในกรณีเส้นทางหลักถูกปิดกั้นจากการรั่วไหลของสาร หรือไฟไหม้)

2.6 สำเนาแผนและขั้นตอน วิธีการปฏิบัติส่งให้สถานีตำรวจท้องถิ่น สถานีดับเพลิง โรงพยาบาล และหน่วยกู้ภัยที่อาจถูกแจ้งให้ตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น

ข้อ 3 หลังเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน ต้องจัดเตรียมขั้นตอนการดำเนินการสำหรับการบำบัด กักเก็บ หรือ กำจัด ของเสียที่กู้มาได้ และจัดทำแผนฟื้นฟูกรณีมีการปนเปื้อนของของเสียอันตราย สู่สภาวะแวดล้อม ต้องจัดทำแผนบำรุงรักษาเชิงป้องกันเพื่อตรวจหาจุดที่ไม่เป็นปกติ การเสื่อมสภาพ ข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานและการรั่วไหลที่เกิดจากหรืออาจนำไปสู่การรั่วไหลของสารอันตรายสู่สภาวะแวดล้อม หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลหรือสิ่งแวดล้อม